

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 159 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

9. november 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 16. november 2001
– dagsordenspunkt rådsmøde (landbrugsministre) den 20. november 2001 –
vedlægges Fødevareministeriets notat om punkter, der forventes optaget på
dagsordenen for rådsmødet.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Lars Eidegaard', is written across the page.

AKTUELT NOTAT
Rådsmøde (landbrug) den 20. november 2001

1.	BSE.
Status.
KOM dok. foreligger ikke.
<i>Drøftelse.</i>	Side 2
2.	Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler.
KOM (2001) 444 endelig.
<i>Drøftelse.</i>	Side 4
3.	Forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 1999/29/EF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer (dioxiner).
KOM (2001) 493 endelig
<i>Vedtagelse.</i>	Side 8
4.	Oksekød
Markedssituationen.
KOM dok. foreligger ikke.
<i>Drøftelse.</i>	Side 18
5.	Forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for fåre- og gedekød.
KOM (2001) 247 endelig.
<i>Vedtagelse.</i>	Side 23
6.	Eksportrestitutioner til slagtedyr.
(Anmodning fra den tyske delegation).
KOM dok. foreligger ikke.
<i>Drøftelse.</i>	Side 27

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG) DEN 20. NOVEMBER 2001

BSE

Status.

KOM dok. foreligger ikke.

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 12. oktober 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

På mødet den 20. november 2001 i Rådet (landbrug) forventes på ny en drøftelse af status for situationen omkring BSE som opfølgning på drøftelserne på rådsmødet i oktober 2001.

Efter Rådsmødet (landbrug) i juni 2001 har Kommissionen vedtaget to ændringsforordninger, som tilpasser og ajourfører TSE-forordningens bilag. TSE-forordningen og de 2 ændringer trådte i kraft den 1. juli 2001.

Ændringerne indebærer bl.a. følgende:

- En midlertidig forlængelse af foderforbuddet for animalsk protein (bl.a. kød- og benmel).
- Udsættelse for ikrafttræden af samhandelsbetingelser og krav over for tredjelande om særlige forholdsregler overfor BSE indtil landene har haft mulighed for at blive klassificeret vedr. BSE-risiko i henhold til TSE-forordningen. 13 tredjelande, herunder Australien, New Zealand og Argentina har hele tiden været betragtet som BSE fri og er ikke pålagt restriktioner. Øvrige tredjelande, som EU-lande, skal klassificeres i henhold til TSE-forordningen efter ansøgning til Kommissionen. Tredjelandene skal indtil klassificeringen fjerne særligt risikomateriale for at kunne eksportere til EU.
- Nedsættelse af aldersgrænsen for testning af risikodyr fra 30 måneder til 24 måneder. Denne ændring har ikke indflydelse på det danske program, da aldersgrænsen i forvejen var fastsat til 24 måneder.
- Testning af samtlige selvdøde dyr for en periode af foreløbig ét år.
- Fastsættelse af EU-regler for nedslagning af dyr i forbindelse med BSE-fund. Reglerne indebærer obligatorisk nedslagning af fødselskohorte og afkom to år tilbage i tiden fra det smittede dyr. Afhængig af epidemiologi og sporbarhed af dyr kan nedslagning af hele besætningen fraviges. Endvidere indebærer reglerne, at slagtedy, som ved hurtig-

test på slagteriet findes BSE-positiv, straks skal destrueres som specificeret risikomateriale. Slagtedyret i den samme slagtelinie før og de to slagtedyrs efter det positive slagte dyr skal ligeledes destrueres.

- Reduktion i antallet af slagtedyrsundersøgelser i Østrig, Finland og Sverige, som følge af at der ikke er konstateret BSE i disse lande ved de hidtil gennemførte undersøgelser.
- Krav om testning af mindst 50.000 kreaturer i UK for at opnå et bedre epidemiologisk overblik. Alle kreaturer over 30 måneder i UK skal fortsat destrueres.
- Mulighed for at de enkelte medlemslande på frivillig basis kan teste normale slagte dyr under 30 måneder. Testningen må ikke medføre handelshindringer.

TSE-forordningen opstiller endvidere krav til overvågning af scrapie hos får og geder. Denne overvågning skal iværksættes senest 1. januar 2002.

Der betales max. 15 EURO i EU-tilskud til dækning af udgifter til testkit og laboratoriereagenser for test af risikodyr og normale slagte dyr.

Af EU-landene er det kun Østrig, Finland og Sverige, som ikke har konstateret tilfælde af BSE.

På rådsmøde (landbrug) den 23. oktober 2001 drøftedes muligheden for, at får kan have BSE. Det blev konkluderet, at der er en teoretisk mulighed, men at det ikke er videnskabeligt bevist.

Konsekvenser

Statusdrøftelsen om BSE har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Status for BSE har været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 1. december 2000, (orientering) den 26. januar 2001 samt (forhandlingsoplæg) den 23. februar 2001, jf. aktuelt notat af 30. november 2000, 18. januar 2001, 1. februar 2001 samt supplerende aktuelt notat af 19. februar 2001 (oksekødspakken). Orienterende notat om udfaldet af mødet i Forvaltningskomitéen for Oksekød den 12. december 2000 er fremsendt den 15. december 2000. Orienterende notat om udfaldet af mødet i Den Stående Veterinærkomité den 7. februar 2001 er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2001. Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 20. marts, den 20. april, den 18. maj, den 15. juni 2001, den 20. juli 2001 og 19. oktober 2001, jf. aktuelt notat af

henholdsvis 8. marts, 17. april, 10. maj, supplerende aktuelt notat af 17. maj (oksekødspakken), aktuelt notat af 8. juni 2001, 12. juli 2001 og 12. oktober 2001.

Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet om evaluering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler.

KOM (2001) 444 endelig.

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 12. oktober 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 444 endelig fremsendt Rapport om evaluering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler til Rådet og Europa-Parlamentet. Rapporten er oversendt den 27. juli 2001.

Rapporten har hjemmel i artikel 8, stk. 2. i Rådets direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Evalueringsrapporten giver bl.a. en evaluering af revurderingsprogrammet vedrørende aktivstoffer, jf. direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og forslag til revision af direktivet.

I direktivet er der fastlagt en overgangsperiode på 10 år med et program for vurdering af de 834 gamle aktivstoffer, der allerede var på markedet i EU i juli 1993, hvor direktivet skulle være implementeret i medlemsstaterne. Direktivet tillader i denne overgangsperiode, at produkter med disse aktivstoffer kan forblive på markedet, indtil Kommissionen kan træffe afgørelse om deres optagelse i bilag I. Efter 10 års perioden, der udløber sommeren 2003, vil det være en forudsætning for fortsat markedsføring, at aktivstofferne er optaget på positivlisten. I denne overgangsperiode kan medlemsstaterne fortsætte med at anvende deres nationale bestemmelser for godkendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Direktivets artikel 8, stk. 2 fastlægger endvidere, at Kommissionen - under inddragelse af direktivets komiteprocedure - efter oversendelse af evalueringsrapporten til Rådet og Europa-Parlamentet vil kunne vedtage en forlængelse af overgangsperioden.

Der er på nuværende tidspunkt optaget 13 af de gamle aktivstoffer på positivlisten, mens det er vedtaget ikke at optage 16 aktivstoffer. Der mangler således at blive truffet endelig afgørelse for ca. 800 aktivstoffer. Af disse aktivstoffer er vurderingen relativt fremskredet for ca. 60 aktivstoffer, mens vurderingen for de resterende aktivstoffer enten er under de meget indledende faser eller ikke påbegyndt. Det skal dog nævnes, at ca. 300 aktivstoffer vil blive trukket ud af markedet i 2003, idet der ikke vil være ansøgere, der ønsker at mar-

kedsføre disse stoffer. Der vil således skulle foretages en realitetsvurdering på flere hundrede aktivstoffer i de kommende år. Nogle af disse forventes dog at udgå, da de kun bliver brugt som biocider, hvorved de vil være omfattet af biocid-direktivet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om afrapportering i henhold til af en allerede vedtaget rådsretsakt.

Formål og indhold

Direktivet indeholder et tostrengt vurderingssystem. Aktivstoffer revurderes på EF-plan og optages evt. på direktivets positivliste (bilag 1 til direktivet), mens medlemsstaterne vurderer og godkender plantebeskyttelsesmidler (produkter), der indeholder aktivstoffer optaget på positivlisten.

Kommissionen anfører, at rapportens formål er:

- at opfylde Kommissionens forpligtigelse efter direktivets art. 8, stk. 2 til at fremsende en rapport om hvordan arbejdet med at evaluere gamle aktivstoffer forløber.
- at gøre opmærksom på nødvendigheden af at forlænge fristen for evaluering af visse af de gamle aktivstoffer fra 2003 til 2008.
- at Rådet og Parlamentet bekræfter, at Kommissionens fremgangsmåde i forbindelse med forlængelsen er forsvarlig.

Rapporten fremhæver endvidere problematiske områder, hvor direktivets virkemåde kan og bør forbedres, samt områder der bør inddrages i en fremtidig ændring af direktivet.

Kommissionen har i et bilag til rapporten anført en række forslag til emneområder for ændringer af direktivet, samt en tidsplan for fremsættelse og behandling af et forslag til ændret direktiv.

Der kan nævnes forslag indenfor følgende emneområder:

- arbejdsmiljø
- definitioner og grænseflader til biocider
- gebyrer
- udvidelse af direktivets område
- anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer og aktivstoffer med lav risiko
- ændring af direktivets bilag
- databeskyttelse og -adgang
- parallelimport
- overvågning og kontrol

- komiteprocedurer
- alternativ vurdering og substitutionsprincippet
- essentielle anvendelser
- procedurer for anvendelse i små afgrøder

I bilaget til rapporten anføres, at et forslag til ændringen af direktivet forventes fremsat under den danske formandsskabsperiode.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke endnu.

Konsekvenser

Der er tale om en vurdering af konsekvenserne af dels en forlængelse af evalueringsperioden dels en ændring af direktivet.

Det skal understreges, at der ikke er fremsat et forslag til ændring af direktivet, men alene en række emneområder for eventuelle ændringer, jf. afsnittet om formål og indhold.

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler er i Danmark reguleret af lov om kemiske stoffer og produkter. En forlængelse af evalueringen vil ikke medføre ændring af denne lov.

En ændring af direktivet vil medføre, at der skal ske ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

En udsættelse af evalueringen forventes ikke at få erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

De økonomiske og administrative omkostninger ved et forslag til ændret direktiv kan ikke vurderes førend der er fremsat et forslag.

Beskyttelsesniveau:

En accept af forlængelsen af fristen for evaluering af de gamle aktivstoffer vil kunne få betydning for beskyttelsesniveauet i fødevarer, idet forlængelse af evalueringen vil betyde, at der fortsat efter 2003 kan importeres landbrugs- og gartneriprodukter fra andre EU-lande, hvor disse fødevarer indeholder rester fra bekæmpelsesmidler, der ikke længere er tilladt i Danmark udfra sundhedsmæssige betragtninger.

En accept af forlængelsen af fristen for evaluering af de gamle aktivstoffer vurderes ikke at få betydning for beskyttelsen af miljøet i Danmark, idet Danmark i den forlængede periode fortsat vil kunne anvende den danske godkendelsespraksis.

Nogle af de i bilaget til rapporten foreslåede emneområder for en ændring af direktivet, såsom alternativ vurdering og substitutionsniveauet, vil kunne medføre et højere beskyttelsesniveau for miljø og sundhed.

Høring

Rapporten er den 10. oktober 2001 blevet sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for Miljø. Her har Landboforeningerne givet udtryk for, at man ønsker, at fristen for evaluering af de resterende gamle aktivstoffer skal være så kort som muligt. Landboforeningerne tilkendegiver endvidere, at det er vigtigt for dansk landbrug, at der sker en ensartet godkendelse og markedsføring af plantebeskyttelsesmidler i EU, og man finder det utilfredsstillende, at processen tager så lang tid.

Foreningerne giver udtryk for, at en kommende revision af direktiv 91/414 vil bidrage til at godkendelsen i EU-landene bliver mere ensartet.

Det Økologiske Råd finder det uheldigt, at EU-revurderingsprogrammet ikke er blevet færdigt til tiden dvs. i 2003, og at det nu først forventes afsluttet i 2008.

Det Økologiske Råd lægger vægt på, at der afsættes de fornødne ressourcer, således at revurderingsprogrammet afsluttes hurtigst muligt uden, at det går ud over kvaliteten af de miljø- og sundhedsmæssige vurderinger. Det er meget vigtigt, at revurderingsprocessen følges tæt, så der ikke kan opstå risiko for, at tidsfristen skal udsættes på ny.

Det Økologiske Råd anbefaler endvidere, at der opkræves betaling for såvel evalueringer under direktivet som for sundhedsvurderinger, idet det vil kunne fjerne en række marginale pesticider fra markedet, som medfører betydelige samfundsmæssige omkostninger både i forbindelse med godkendelsen og efterfølgende i forbindelse med overvågning af bl.a. pesticidrester i grundvand, vandløb, fødevarer m.m.

Det Økologiske Råd finder, at der er et stort behov for en ændring af direktivet og ser gerne, at der fremlægges forslag, der vil kunne medvirke til en øget beskyttelse af miljø og sundhed.

Bryggeriforeningen finder, bl.a. på grund af den korte høringsfrist, at konsekvenserne af forslaget synes uoverskuelige.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder det beklageligt, at det foreslås at forlænge tidsfristen. DN finder det heller ikke sandsynliggjort, at de foreslåede tiltag vil sikre, at tidsfristen på 2008 kan holde.

DN foreslår:

- At arbejdet med nye stoffer indstilles indtil der er taget stilling til alle de gamle stoffer. På den måde kan der sikres ressourcer i medlemsstaterne og i Kommissionen til at udfase de gamle stoffer. En sådan ændring ville samtidig være et væsentligt incitament til industrien for at få ryddet op i de gamle stoffer.
- At der nu bør indføres en simpel og hurtig proces for at udfase de miljø- og sundhedsfarlige pesticider. Stofferne bør vurderes på deres iboende egenskaber, og såfremt et stof er bioakkumulerbart, persistent, carcinogent, reproduktionsskadeligt eller mutagen, bør det udfases øjeblikkeligt.
- At udfase et stof såfremt industrien ikke indenfor den fastsatte frist har indleveret et komplet dossier.

DN finder, at disse 3 forslag bør gøre det muligt at færdiggøre evalueringen af de resterende stoffer inden 2006.

Derudover foreslår DN:

- At man, med henblik på at begrænse miljø- og sundhedsrisikoen i bl.a. u-landene, umiddelbart optager et stof som PIC-kandidat, såfremt stoffet som ikke kan optages på EU's positivliste
- At det sikres, at de grønne organisationer får indflydelse på evalueringsprocessen, som i dag foregår i et meget lukket forum med industrien som den eneste, der bliver involveret i processen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 19. oktober 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 23. oktober 2001 og den 26. oktober 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (miljø) den 29. oktober 2001, jf. aktuelt notat af henholdsvis 12. oktober 2001 og 18. oktober 2001.

**Forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 1999/29/EF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer.
KOM (2001) 493 endelig.**

Omskrevet notat i forhold til notat af 17. juli 2001

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2001) 493 endelig af 28. august 2001 fremsendt forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer. Forslaget er oversendt til Rådet den 29. august 2001.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 10, litra a i Rådets direktiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer.

Forslaget har været behandlet i en III b-procedure i Den Stående Foderstofkomité den 20. juli 2001, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal. I henhold til procedurereglerne forelægges sagen herefter for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Kommissionens overordnede strategi for reduktion af befolkningens belastning med dioxin og dioxinlignende PCB'er. Strategien omfatter således fastsættelse af grænseværdier for indholdet af dioxin i fødevarer samt en henstilling om fastsættelse af aktionsværdier og målgrænser, som Kommissionen vil udstede i medfør af Traktatens artikel 211, når forslaget til forordning vedtages. Henstillingen behandles således ikke i Rådet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt. På baggrund af dioxinkrisen finder Kommissionen, at det bør sikres, at fodermidler ikke udgør nogen fare for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet. Forslaget findes derfor at være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Der eksisterer en generel bestemmelse i EU's foderstoflovgivning om, at foderstoffer skal være af sund og handelsmæssig god kvalitet. Kommissionen har på baggrund af dioxinproblematikken fundet, at der var behov for en yderligere uddybning og præcisering af flere konkrete bestemmelser.

KOM (2001)493 indeholder forslag til ændring af bilag I og del A i bilag II i det gældende direktiv om uønskede stoffer. Der fastlægges grænser for alle fodermidler og for foderblandinger. På nær mineraler er tilsætningsstoffer ikke medtaget. Værdierne i bilag I og

del A bilag II er identiske. Det betyder, at der ikke er mulighed for at lade fodermidler, der overskrider de højeste tilladte værdier, indgå i foderblandinger og ved fortynding opnå, at foderblandingerne overholder grænseværdierne (fortyndningsprincippet).

Da grænseværdier for dioxiner i tilsætningsstoffer imidlertid ikke hører under området for Rådets direktiv 1999/29/EF, bør der fastsættes en grænseværdi i henhold til Rådets direktiv 70/524/EØF af 23. november 1970 om tilsætningsstoffer til foderstoffer. Ifølge de gældende regler er indholdet af dioxin kun reguleret i citruskvas og visse bindemidler som f.eks. kaolin (størsteindhold på 500 pg/kg).

Nedenfor følger Kommissionens forslag til grænseværdier. Forslaget er sammenholdt med det tidligere forslag fra 1999:

Foderstof	Det foreliggende forslag, KOM (2001) 493 (1ng=0,000000001g)	Det tidligere forslag, dok. 2733/99 rev. 6.
Alle vegetabiliske fodermidler, herunder vegetabiliske olier og biprodukter.	0,75 ng WHO-TEQ /kg	Citrus pulp ¹ 0,5 ng WHO-TEQ/kg
Mineraler	1,0 ng WHO-TEQ /kg	Kaolin ² 0,5 ng WHO-TEQ/kg
Animalsk fedt, herunder mælkefedt og ægfedt	2,0 ng WHO-TEQ /kg	2 ng WHO-TEQ/kg fedt (≥25 % fedt)
Andre produkter fra landdyr, herunder mælk og mejeriprodukter samt æg og ægprodukter	0,75 ng WHO-TEQ /kg	0,5 ng WHO-TEQ/ kg (< 25 % fedt)
Fiskeolie	6 ng WHO-TEQ /kg	6 ng WHO-TEQ/kg fedt (≥ 25 % fedt)
Fisk, andre akvatiske dyr, produkter heraf og biprodukter excl. Fiskeolie.	1,25 ng WHO-TEQ /kg	1,5 ng WHO-TEQ/kg (< 25 % fedt)
Vegetabiliske olier og biprodukter	0,75 ng WHO-TEQ /kg	1 ng WHO-TEQ/kg fedt
Foderblandinger undtagen foderstoffer til pelsdyr og foderstoffer til fisk	0,75 ng WHO-TEQ /kg	0,75 ng WHO-TEQ/kg
Foderstoffer til fisk	2,25 ng WHO-TEQ /kg	3 ng WHO-TEQ/kg

Grænseværdierne foreslås revideret første gang inden den 31. december 2004 set i lyset af nye data om tilstedeværelsen af dioxiner og dioxinlignende PCB'er i foderstoffer. Grænseværdierne vil endnu engang i henhold til Kommissionens forslag blive gennemgået før 31. december 2006 med henblik på en betydelig reduktion af grænseværdierne.

¹ Er vedtaget i juli 1998 og trådte i kraft 1. august 1998

² Er vedtaget i oktober 1999, trådte i kraft 18. november 1999.

Alle grænseværdier er, som for andre uønskede stoffer i direktiv 99/29/EF, angivet pr. kg. produkt baseret på et vandindhold på 12 %. Dette giver større ensartethed. Det tidligere forslag skelnede mellem fedt/olie med et fedtindhold over 25 % og andre produkter med et fedtindhold mindre end 25 %, jf. ovenstående tabel sidste kolonne.

Direktivet og dermed grænseværdierne skal i henhold til forslaget træde i kraft den 1. januar 2002.

Forslaget og ovennævnte henstilling beskriver samlet baggrunden for problematikken, herunder vurderingerne fra de videnskabelige komitéer for foderstoffer (SCAN) og fødevarer (SCF), og introducerer dels fastlæggelsen af traditionelle grænseværdier (maximum content) i forslaget, dels aktionsgrænser (action levels) og målgrænser (target levels) i henstillingen.

Generelt anfører Kommissionen, at emissionen af dioxiner og PCB'er til miljøet har været og er en af de vigtigste kilder til kontaminering af foderstoffer og fødevarer. Udover denne baggrundsforurening kan der forekomme direkte, utilsigtet forurening af fodermidler med dioxin som følge af lokal udledning af dioxiner fra industriaktiviteter, forurening under produktion og lignende.

Kommissionen oplyser således, at mere end 90% af den humane eksponering for dioxin stammer fra fødevarer. Fødevarer af animalsk oprindelse bidrager med ca. 80% af indtagelsen af dioxin. Den animalske dioxinbelastning stammer hovedsageligt fra foderstoffer. Foderstoffer betragtes derfor som en væsentlig kilde til human belastning med dioxin. Kommissionens overordnede formål er at reducere dioxinbelastningen i hele fødekæden, fra fodermidler gennem fødevareproducerende dyr til mennesker.

Formålet med kombinationen af grænseværdier, der fastsættes i forslaget, samt aktionsgrænser og målgrænser, der fastsættes i henstillingen, er at nå dertil, at størstedelen af de europæiske forbrugere ikke længere indtager så store mængder dioxin, at det af SCF's angivne tolerable indtag overskrides. På baggrund af en toksikologisk vurdering fastsatte SCF for dioxin og dioxinlignende PCB'er en midlertidig tolerabel daglig indtagelse (TDI) på 1 pg.³ WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag. Denne værdi er i maj 2001 revurderet af SCF til 2 pg. WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag.

SCAN har identificeret fiskemel og fiskeolie af europæisk oprindelse som de mest forurenede fodermidler efterfulgt af animalsk fedt. Alle øvrige animalske og vegetabiliske fodermidler havde relativt lave dioxinforureningsværdier. Grovfoder (græs, hø, halm, roe-

³ Pg=picogram=0,000000000001 g

top m.v.) kan indeholde varierende (til tider større) mængder dioxin alt efter lokalisering, jordens forurening med dioxin og eksponering for kilder til luftforurening.

Etablering af grænseværdier (størsteindhold) alene vurderes ikke til at være tilstrækkelige til at reducere kontamineringsgraden af foderstoffer med dioxin. Grænseværdier kan forbygge et uacceptabelt højt indtag hos dyrene og forhindre distributionen af stærkt forurenede foder ligesom grænseværdier er nødvendige for at implementere et kontrolsystem hos myndighederne.

Etablering af aktionsgrænser og målgrænser vil sammen med grænseværdier, samt en reduktion af emissionen til miljøet, være en aktiv måde på sigt at reducere dioxinindholdet i foderstoffer på, så den humane indtagelse efterhånden også nedsættes.

Indtil videre er der kun foreslået grænser for dioxiner, da erfaringsgrundlaget med de dioxinlignende PCB'er er begrænset. Disse skal imidlertid måles i foderstoffer, så kommende grænseværdier (+ aktionsgrænser og målgrænser) inkluderer både dioxiner og de dioxinlignende PCB'er.

Aktionsgrænser er et redskab, som de ansvarlige myndigheder og erhvervslivet kan anvende til at fremhæve de tilfælde, hvor det er relevant at identificere en forureningskilde, og til at træffe foranstaltninger, der reducerer eller fjerner den, ikke blot i tilfælde af manglende overholdelse af bestemmelserne i dette direktiv, men også hvis der konstateres dioxinværdier, der ligger markant over de normale baggrundsværdier.

Aktionsgrænserne tages op til revision senest den 31. december 2004 med henblik på, at de dioxinlignende PCB'er ligeledes bliver omfattet, når der foreligger tilstrækkelige data om forekomsten heraf i fodermidler og foderstoffer. Endvidere skal aktionsgrænserne regelmæssigt justeres i takt med tendensen til et fald i dioxinniveauerne og i overensstemmelse med den aktive fremgangsmåde, der anvendes for gradvist at nedbringe forekomsten heraf i foderstoffer.

Målgrænserne angiver de forureningsniveauer, der skal opnås for at nedbringe hovedparten af befolkningens eksponering til den tolerable ugentlige indtagelse (TWI) for dioxiner og de dioxinlignende PCB'er, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat. De fastsættes senest den 31. december 2004, når aktionsgrænserne første gang tages op til revision, så også de dioxinlignende PCB'er bliver omfattet. Ved fastsættelsen af målværdier tages der endvidere hensyn til miljøforanstaltningernes virkninger for forekomsten af dioxiner og dioxinlignende PCB'er i de enkelte fodermidler.

Kommissionen anfører, at ingen grænseværdier er statiske, men skal revideres (dvs. reduceres) efter en passende periode. Senest i 2006 bør menneskers eksponering for dioxiner ifølge Kommissionen samlet set være reduceret med mindst 25%.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om at udvide bilaget til Rådsdirektiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer ved at angive tilladte grænseværdier af dioxiner i fodermidler og foderblandinger. I Kommissionens henstilling er der følgende forslag til aktionsgrænser:

Foderstof	Aktionsgrænser
Alle vegetabiliske fodermidler herunder vegetabiliske olier og biprodukter.	0,50 ng WHO-TEQ /kg produkt
Mineraler Bindemidler Sporstoffer	0,50 ng WHO-TEQ /kg produkt
Animalsk fedt herunder mælkefedt og ægfedt.	1,2 ng WHO-TEQ /kg fedt
Andre produkter af landdyr, herunder mælk og mejeriprodukter samt æg og ægprodukter.	0,50 ng WHO-TEQ /kg produkt
Fiskeolie	4,5 ng WHO-TEQ /kg fedt
Fisk, andre havdyr, produkter og biprodukter heraf excl. Fiskeolie.	1,0 ng WHO-TEQ /kg produkt
Foderblandinger undtagen foderstoffer til pelsdyr og foderstoffer til fisk.	0,40 ng WHO-TEQ /kg produkt
Foderstoffer til fisk.	1,5 ng WHO-TEQ /kg produkt

Aktionsgrænserne er 20-40% lavere end de grænseværdier, der foreslås.

Målgrænserne vil blive fastsat før den 31. december 2004 samtidig med den første revision af aktionsgrænserne og i lyset af medregningen af dioxinlignende PCB'er i grænserne.

Medlemsstaterne skal i henhold til forslaget informere Kommissionen og de andre medlemsstater om deres fund og resultaterne af deres undersøgelser og de foranstaltninger, der er taget for at reducere eller fjerne kilden til forureningen. Informationen skal indsendes som en del af den årlige rapport, der skal forelægges Kommissionen i henhold til Direktiv 95/53/EF (kontroldirektivet) medmindre oplysningerne har umiddelbar relevans for de andre medlemsstater. I disse tilfælde skal informationen straks videregives.

Udtalelser

Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved bekendtgørelse nr. 448 af 25. juni 1998 om foderstoffer, som senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 179 af 19. marts 2001.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. En vedtagelse af forslaget kan gennemføres ved bekendtgørelse.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser, idet foderstofkontrollen er baseret på brugerbetaling.

Forslaget kan få virkninger for erhvervet, jf. nedenstående.

Plantedirektoratet har siden juni 1999 foretaget analyser af dioxin i foderstoffer og siden 2000 for PCB'er. Analyseresultaterne er behæftet med en vis usikkerhed. Der foreligger endnu ikke nogen EU-autoriseret analysemetode. I 2000 blev der analyseret 102 foderstofprøver. I foderstoffer med et stort indhold af fiskebestanddele (fiskefoder, minkfoder, fiskemel, fiskeolie, evt. foderfedt) forekom de største koncentrationer af dioxin (og PCB).

I de øvrige foderstoffer (fuldfoder og tilskudsfoder, citruskvas, grønmel, kaolin, rejeskalmel, magnesiumoxid og muslingeskaller (kalktilskud)) fandtes ingen kontaminering.

En vedtagelse af forslaget med de foreslåede grænseværdier må forventes at få konsekvenser for dansk fiskeri, fiskeindustri, herunder fiskefoderindustrien samt for opdræt af fisk, idet fiskemel endnu ikke kan oprenses i praksis. Det bemærkes hertil, at det på den anden side er muligt at oprense fiskeolie.

En vedtagelse af forslaget i den foreliggende form må forventes at medføre, at visse produkter enten ikke kan anvendes eller skal oprenses for dioxiner eller endelig anvendes til andre formål end foderstoffer til fødevareproducerende dyr.

Forslaget forventes at medvirke til en forbedring af beskyttelsesniveauet, da dioxin af de relevante internationale organisationer betragtes som kræftfremkaldende for mennesker. De pågældende internationale ekspertorganisationer anbefaler, at der tages forholdsregler mod indtagelsen af dioxiner gennem fødevarer og dermed mod dioxiner i foderstoffer og miljøet.

For så vidt angår vegetabilsk og animalsk fedt foreligger der en meget begrænset viden om dioxinindholdet, hvorfor det ikke er muligt at foretage en eksakt vurdering af berøringen af beskyttelsesniveauet.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug), §5-udvalget (fiskeri) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

DSK (De Samvirkende Købmænd) anfører at man kun kan være enig i bestræbelserne for at reducere befolkningens indtag af dioxin.

De nærmere detaljer i forslaget afstår man fra at kommentere udover, at man bør være opmærksom på risikoen for at udskifte et problem med et andet problem, hvis brug af fiskebaserede råvarer til foder reduceres væsentligt.

HORESTA meddeler, at man ingen bemærkninger har til det fremsendte forslag.

SiD støtter formålet med det fremsatte forslag, men vil gerne orienteres om de forventede konsekvenser for fiskeri m.m., f.eks. ved et skøn over, hvor stor en del af dets nuværende produktion af foder fra fiskeprodukter, der vil ligge over de foreslåede grænseværdier.

Fødevareindustrien og Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri anfører bl.a., at der er tale om:

- Urealistiske grænseværdier

Forslaget til grænseværdier for fiskemel har tidligere været 1,5 ng/kg, men er nu sat ned til 1,25. Ligeledes er et tidligere forslag for foderstoffer til fisk på 3 ng/kg sænket til 2,25 ng/kg. De oprindelige forslag bør opretholdes fordi de afspejler et eksisterende niveau, som er realistisk at opnå med den nuværende tidshorisont for indførelse af grænseværdier. Endvidere bør aktionsgrænserne helt fjernes, fordi de med det samme vil blive opfattet som en ny grænseværdi og dermed skabe stor forvirring i samhandlen med foderstoffer. Der bør dog fortsat være fokus på foderstoffer fra f.eks. særligt belastede områder, men uden at angivelse af faste tabelværdier herfor.

- Kritik af SCAN-rapport

Fiskemelsforeningen har erfaret, at SCAN rapportens konklusioner er blevet kraftigt kritiseret fra videnskabelig side af Danmark, Island, Norge og Sverige. Fødevareministeriet har i december 2000 bl.a. skrevet:

"The levels of dioxin contaminants should be reduced in the environment. However, in general it is found that the SCAN report contains so many conclusions that are not

warranted, that the document should not be used as a basis for future recommendations within this area."

Iht. beregninger fra International Fishmeal & Oil Manufacturers Association (IFOMA) er oplysningerne i SCAN rapporten ikke korrekte. De høje dioxintal fra Østersøen er medtaget flere gange og vægter derfor for hårdt. Yderligere viser beregninger fra såvel IFOMA som Fødevarerdirektoratet, at fiskemel i foder kun bidrager med ca. 5% af dioxinen i fødekæden.

- Fiskeolie kan renses for dioxin

Forsøg har vist at det er muligt at reducere dioxinindholdet i rå fiskeolie vha. en kulfiltrering, hvorved Koncentrationen af dioxin i dansk fiskeolie kunne bringes ned under den foreslåede grænseværdi på 6 ng WHO TEQ/kg olie. I 2001 forventes opført et fuldskala procesanlæg til dioxinrensning af størstedelen af dansk fiskeolie.

- Dioxin i fiskemel kan ikke fjernes helt

Med de nuværende procesmetoder indeholder fiskemel ca. 10% fiskeolie, men der eksisterer med den nuværende kendte teknologi ingen mulighed for at rense denne olie for dioxin, som vil være miljømæssig, økonomisk eller kvalitetsmæssig forsvarlig for branchen. Melet mister sin funktionelle værdi som foderstof såfremt al fiskeolie skal fjernes fra melet for at rense det for dioxin. Yderligere vil omkostninger hertil være så høje at melets salgspris vil blive urealistisk høj.

En mindre reduktion af fiskemelets indhold af dioxin kan kun opnås ved at mindske olieindholdet i melet. Selv en mindre reduktion af olieindholdet i forhold til de nuværende niveau vil kræve nyudvikling af procesudstyr og procesmetoder. Dette udviklingsarbejde kan under ingen omstændigheder være færdig til den 1. januar 2002, og en eventuel indførelse af de foreslåede lavere grænseværdier kræver derfor en betydelig længere overgangsperiode.

- Grænseværdier for foderstoffer til fisk skaber problemer

Grænseværdierne for fiskefoder, mel og olie i 2002 tillader en fiskefodersammensætning på 30% fiskeolie og 40% mel. Et paradoks er, at indholdet af dioxin i opdrættede laks vil blive langt lavere end i vilde fisk. Dette understøttes af forsøg udført i Norge i år 2000 med fodring af laks, hvor selv de højeste værdier i forsøgsfoderet (op til 4,8 ng/kg) ikke nåede op på det tilladte indhold i "vilde fisk".

- Afsluttende kommentarer

EU's foreslåede grænseværdier for fiskemel, -olie og fiskefoder baseres på et fejlagtigt grundlag fra SCAN rapporten.

Indførelse af grænseværdier allerede fra år 2002 vil skabe flaskehalsproblemer med at få udført kvalificerede dioxinanalyser både for virksomhederne og for myndighederne. Yderligere er der ikke taget højde for den store usikkerhed der er på bestemmelse af dioxin i foderstoffer.

Fiskemelsindustrien har tekniske muligheder for at reducere dioxinindholdet i fiskeolie og derved overholde de foreslåede grænseværdier for år 2002.

Nedbringelse af dioxinindholdet i fiskemel er kun mulig ved at reducere på indholdet af fiskeolie i melet. Denne teknik skal imidlertid først udvikles.

Fastsættelse af overgangsgrænseværdier (aktionsgrænser) skaber blot forvirring og vil betyde at kunderne vil kræve disse værdier opfyldt før det er et lovkrav.

Det er Fødevareindustriens ønske, at ovenstående synspunkter fremhæves fra officiel dansk side i de videre forhandlinger om fastsættelse af grænseværdier for dioxin.

Landbrugsraadet har på vegne af medlemmerne Landboforeningerne, Dansk Familielandbrug, Landsudvalget for svin og Danske Slagterier fremsendt bemærkninger til forslaget.

Organisationerne støtter forslaget om, at der ses på indholdet af dioxin i både foder og fødevarer, således at indholdet af dioxin i fødekæden reduceres. Det forventes, at dioxinbestemmelserne alene gælder for fødevareproducerende dyr.

Med hensyn til fastsættelse af grænseværdierne finder disse organisationer, at det er vigtigt, at de er realistiske og tager udgangspunkt i et "naturligt baggrundsindhold". Det er afgørende, at der iværksættes foranstaltninger, hvorved der sker en effektiv reduktion i den industrielle udledning af dioxin til miljøet for herved at opnå en samlet reduktion i optagelsen af dioxin. I forbindelse med indførelsen af grænseværdier for grovfoder og øvrige egne producerede afgrøder bør det afklares, hvorledes landmanden kan holdes skadesfri, hvis det viser sig at afgrøden på hans marker er blevet forurenet af dioxin på en måde, som landmanden er uden skyld i eller har indflydelse på. Det bør således afklares, om afgrøden kan opfodres uden landmanden sanktioneres eller om afgrøden nødvendigvis skal kasseres og landmanden holdes fri for skadesomkostninger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Det oprindelige forslag blev fremsat af Kommissionen den 20. juni 1999 og blev forelagt Folketingets Europaudvalg ved grundnotat den 14. juli 1999. Revision 3 af det oprindelige forslag blev forelagt Folketingets Europaudvalg ved revideret grundnotat den 22. juli 1999. Kommissionen fremsatte revision 6 af det oprindelige forslag den 3. december 1999, hvilket blev fremlagt Folketingets Europaudvalg ved orienterende notat den 22. december 1999 samt ved revideret grundnotat den 18. januar 2000.

Der er fremsendt notater om det foreliggende forslag til Folketingets Europaudvalg den 17. juli 2001.

Oksekød

Drøftelse af markedssituationen.

KOM dok. foreligger ikke

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 12. oktober 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund og formål

Formandskabet har ønsket at Rådet (landbrug) på mødet den 20. november 2001 påny drøfter markedssituationen i oksekødssektoren.

EU's kvægbestand er på 83,2 millioner dyr (2000). EU producerede i 2000 7,57 millioner tons oksekød. Forbruget var på 7,33 millioner tons. Eksporten var på ca. 405.000 tons. Importen fra tredjelande på 390.000 tons. Forbruget per indbygger er på 19,4 kg per år.

BSE-situationen har haft voldsomme indvirkninger på forbruget af oksekød i Frankrig, Spanien, Tyskland og Italien. I de sydlige lande er det navnlig de traditionelle bespisninger i skoler m.v., der har valgt oksekød fra, men det gælder også de almindelige husholdninger. Kommissionen skønnede, at forbrugsnedgangen på et tidspunkt var på 50% i Tyskland, 40% i Spanien og Italien og 25 % i Frankrig. Derimod er forbruget i Nederlandene, Danmark, Sverige, Finland og UK ikke påvirket i nævneværdig grad. På det seneste er der tegn på bedre efterspørgsel navnlig i Tyskland, Spanien og Italien.

Den interne samhandel i EU er endvidere påvirket. Importen til Italien og Spanien fra især Danmark og Tyskland gik i realiteten i stå i løbet af vinteren 2000-2001, men er nu kommet i gang igen. Efter at der er indført regler om, at rygsøjlen skal fjernes fra dyr ældre end 12 måneder, eksporteres der nu ungtyre under 12 måneder med rygsøjle fra Danmark til Italien.

Samtidig er EU's eksport af oksekød til tredjelande kraftigt påvirket. Blandt andre Egypten, der aftager 21 % af EU's oksekødseksport, har helt lukket for import. Det har navnlig påvirket EU's vigtigste eksportør Irland. Dette land stod i 1999 for 341.000 tons af EU's samlede eksport på ca. 960.000 tons. De egyptiske myndigheder har for nyligt åbnet mulighed for, at enkelte medlemslande kan få særskilt tilladelse til at eksportere til Egypten på særlige skrappe vilkår, men det er endnu ikke lykkedes at åbne for den irske eksport til Egypten.

Den for Danmark meget vigtige eksport af forfærdinger til Rusland har været påvirket, idet Rusland i perioden marts - juli 2001 har haft lukket for import af al kød fra EU. Der er nu åbnet for eksport til Rusland af udbeuet oksekød fra EU-lande. Rusland aftager ca. 27 % af EU's eksport. Danmarks andel af EU's eksport til Rusland er traditionelt ca. 8 %. Det russiske krav om udbening giver vanskeligheder for den danske oksekødssektor, da den arbejdskraftintensive udbeningsproces gør dansk oksekød mindre konkurrencedygtigt. På det allerseneste har et russisk krav om, at slagtning og opskæring m.v. skal finde sted på samme virksomhed givet anledning til nye vanskeligheder.

Af Danmarks oksekødseksport i 2000 på i alt 92.000 tons aftog Rusland 12.337 tons. Værdimæssigt udgjorde Ruslands del af Danmarks eksport ca. 129 millioner kr. ud af en samlet eksportværdi på 2,2 milliarder kr.

På grund af manglende efterspørgsel i de sydlige EU-lande og stop for import på vigtige tredjelandsmarkeder er konkurrencen på det russiske marked blandt EU-eksportørlande som Tyskland, Nederlandene, Danmark og Irland forøget.

Markedssituationen har resulteret i prisfald i EU på 17-19% for ungtyre- og kokød over det seneste år. Prisfaldet i Danmark i samme periode har dog kun været ca. 9%, mens prisfaldet i Holland er op til 24%. Prisen på kokød er dog gennem de seneste måneder faldet betydeligt i flere lande. Sammenlignes prisen i september 2001 med året før, er der et fald på 56% i Holland, 38% i Tyskland, 29% i Frankrig og 32% i EU.

Prisen på stude i Irland er gennem det seneste år faldet 5%, og 14% i september sammenlignet med året før.

I forbindelse med de konstaterede prisfald skal det bemærkes, at de institutionelle priser siden juni 2000 er reduceret med 14%, heraf halvdelen pr. 1. juli 2001 som følge af Agenda 2000. Prisfaldene er delvis kompenseret (80%) gennem forhøjelse af præmierne.

En væsentlig årsag til prisfaldene i Holland er de mange ophobede dyr, som følge af mund- og klovsygen tidligere på året. Kommissionen skønnede i foråret, at nedgangen i

antallet af slagtninger i EU-landene siden BSE-krisens start i uge 42 i 2000 frem til uge 16 var 14 %.

Følgende foranstaltninger er iværksat med henblik på at afbøde situationen:

Der er skabt mulighed for øget adgang til intervention og etableret en ordning for destruktion af dyr over 30 måneder, der ikke er BSE-testet. Destruktionsordningen, som ophørte 1. juli 2001, er afløst af den særlige opkøbsordning for dyr over 30 måneder, som løber året ud. Desuden er præmieordningen blevet lempet midlertidigt således, at der skal ske forskudsudbetaling af 80 % i stedet for 60 % af præmiebeløbet for 2000.

Endnu et incitament til fjernelse af kød fra markedet har været anvendt i en periode i form af privat oplagring af kokød. Ordningen fik ringe betydning og har stort set kun været anvendt i Frankrig og Italien, blot 16.382 tons har været oplagret.

Mund- og klovsygeepidemien i Holland har givet problemer for dette lands meget store kalvekødsproduktion. Der er derfor ultimo juli indført privat oplagring af kalvekød.

Intervention har fundet sted af kød fra ungtyre i Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Italien og Østrig. Stude opkøbes i Irland, Frankrig og Østrig. Der er senest opkøbt kød fra ungtyre i Danmark, Spanien, Frankrig, Italien og Tyskland, og fra stude i Irland og Frankrig. Intervention finder sted i disse lande, fordi markedsprisen har ligget under 80 % af interventionsprisen i 2 på hinanden følgende uger.

Som led i gennemførelsen af Agenda 2000 blev interventionsprisen per 31. juni 2001 nedsat fra 3.242 Euro/ton til 3.013 Euro/ton.

På grund af krisen er der indført mulighed for intervention af de såkaldte "broutards". Som er fedekalve på op til 12 måneder (ungtyre) og 14 måneder (stude) af kødrace eller krydsninger heraf.

Hvis markedsprisen falder til under 60 % af interventionsprisen i 2 på hinanden følgende uger i et medlemsland udløses den såkaldte "sikkerhedsnetintervention", hvor alle bud under maksimumsprisen skal accepteres. Det har i en periode været tilfældet i Tyskland og Nederlandene.

Fra og med 1. juli 2001 skal alt kød der opkøbes til intervention udbenes. Der er opkøbt en bruttomængde på ca. 269.000 tons under den almindelige intervention. Det er såvel ungtyre, stude og "broutards" og sikkerhedsnet.

Under destruktionsordningen for dyr over 30 måneder, som ophørte 30. juni 2001, er der opkøbt og destrueret dyr svarende til 256.544 tons slagtevægt.

Under opkøbsordningen for dyr over 30 måneder, der trådte i kraft 6. april 2001 og løber året ud, er der opkøbt ca. 100.000 tons slagtevægt. Der kan opkøbes p.t. i Belgien, Østrig, Nederlandene, Spanien, Frankrig, Irland, Luxembourg og Tyskland under denne ordning.

Kommissionen oplyste på møde i Forvaltningskomiteen for Oksekød den 18. maj 2001, at man regner med, at der er trukket 475.000 tons kød tilbage fra markedet siden BSE-krisens start.

Markedssituationen i Danmark

Danmark havde i 2000 en kvægbestand på 1,85 mill. dyr. Den danske bruttoproduktion er på 156.000 tons (2000). Eksporten var samme år på 112.000 tons og importen på 85.000 tons. Årligt forbrug per indbygger er på ca. 20 kg.

I Danmark har der på trods af 4-5 BSE-tilfælde ikke været nogen særlig nedgang i oksekødsforbruget. Derimod er den danske eksport blevet belastet navnlig til Sydeuropa og Tyskland i starten af BSE-krisen. For perioden januar - maj 2001 blev der eksporteret ca. 17.000 tons kød til de øvrige EU-lande i mod 31.302 tons i den samme periode af år 2000, altså en reduktion på 44 %. For lande uden for EU er eksporten i samme periode faldet fra 8.500 tons til 6.000 tons .

Siden hen er eksportsituationen bedret. Hvis man ser på Danmarks eksport til tredjelande i 6. GATT-år(2000/2001) var den danske eksport på 39.643 tons i mod 27.971 tons i 5. GATT-år (1999/2000). Danmark var det eneste EU-land, som i 6. GATT-år forøgede sin eksport.

Prisudviklingen for ungtyrekød og kokød har været som følgende:

1. ungtyrekød R 3 kr./ kg

Uge	42	05	17	19	21	25	27	30	33	36	39
	21,29	18,48	17,11	17,64	17,90	17,80	17,85	17,65	17,45	17,54	17,26

2. kokød O3 Kr./kg

Uge	42	05	17	19	21	25	27	30	33	36	39
	16,37	12,88	13,63	13,58	14,71	14,60	14,54	14,54	14,05	13,72	12,99

P.t. er de danske priser for ungtyrekød under udløsningsprisen for intervention efter i en periode at have ligget over. Danmark har på intet tidspunkt været omfattet af den særlige opkøbsordning for kvæg over 30 måneder, da den danske pris for køer i klasse O har ligget over den danske udløsningspris på 12,33 kr./kg.

Størrelsen af den danske produktion har ikke været voldsomt berørt. I uge 37 i 2001 blev der slagtet 12.437 dyr imod 11.964 dyr i samme uge i år 2000. I den forløbne del af 2001 er der slagtet 377.790 dyr i Danmark imod 390.278 dyr i samme periode af år 2000. Da den danske kødproduktion afhænger af mælkeproduktionen, vil en dårligere markedssituation for oksekød ikke nødvendigvis betyde en lavere produktion.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om statusdrøftelsen vedrørende markedssituationen.

Konsekvenser

Der forventes ingen umiddelbare konsekvenser af statusdrøftelsen vedrørende markedssituationen.

Høring

Sagen har været drøftet i §2 udvalget (landbrug), hvor Landbrugsraadet fandt, at der bør arbejdes for at man også i 2001 kan udbetale 80 % af oksekødspræmien i forskud mod normalt 60 %, idet branchen fortsat er presset som følge af et lavere forbrug. Dette er sidenhen blevet besluttet i Forvaltningskomiteen for Oksekød.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Markedssituationen for oksekød har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med den generelle BSE-problematik. Status for BSE har været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 1. december 2000, (orientering) den 26. januar 2001 samt (forhandlingsoplæg) den 23. februar 2001, jf. aktuelt notat af 30. november 2000, 18. januar 2001, 1. februar 2001 samt supplerende aktuelt notat af 19. februar 2001 (oksekødspakken). Orienterende notat om udfaldet af mødet i Forvaltningskomiteen for Oksekød den 12. december 2000 er fremsendt den 15. december 2000. Orienterende notat om udfaldet af mødet i Den Stående Veterinærkomité den 7. februar 2001 er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2001. Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 20. marts, den 20. april, den 18. maj, den 15. juni 2001, den 20. juli 2001 og den 19. oktober 2001, jf. aktuelt notat af henholdsvis 8. marts, 17. april, 10. maj, supplerende aktuelt notat af 17. maj (oksekødspakken), aktuelt notat af 8. juni 2001, 12. juli 2001 og 12. oktober 2001.

Forslag til Rådets forordning om den fælles markedsordning for fåre- og gedekød.

KOM (2001) 247 endelig.

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 12. juli 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 247 endelig af 16. maj 2001 fremsendt forslag om den fælles markedsordning for fåre- og gedekød. Forslaget er oversendt til Rådet den 17. maj 2001.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om gennemførelse af den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Kommissionen foreslår, at der gennemføres en reform i form af en forenkling af præmieordningerne ved, at den nuværende udligningsstøtte afløses af et fast støttebeløb, som vil resultere i mere pålidelige budgetter og gøre ordningen mere markedsorienteret.

Kommissionen har i 2000 foretaget en evaluering af ordningen, som ikke var omfattet af Agenda 2000-reformerne.

Sektoren for fåre- og gedekød er den mindste af kødsektorerne i EU, men opdræt af får og geder er af stor betydning for visse områder, specielt i de ugunstigt stillede områder. Producenternes gennemsnitsindtjening er generelt den laveste sammenlignet med andre sektorer, især for de producenter, som holder får til kødproduktion. Den nuværende markedsordning støtter primært sektoren ved præmier til moderfår og modergeder og en tillægspræmie til producenterne i de ugunstigt stillede områder, hvor 80% af alle moderfår og geder findes. Præmien ydes desuden til producenter, der foretager græsningsskifte, og hvor bedrifterne er beliggende i et veldefineret geografisk område. Ansøgningerne er begrænset af individuelle kvoter. Ud over direkte betalinger til producenterne kan der som et markedsstyringsredskab fortsat ydes støtte til privat oplagring.

Der udbetales i Danmark i 2001 en præmie på 130,35 kr. pr. moderfår. Producenter af fåremælk modtager en præmie på 80% af dette beløb svarende til 104,28 kr. pr. moderfår. Der ydes desuden en tillægspræmie til producenter, der holder moderfår i ugunstigt stil-

lede områder, som i Danmark udgør 31 øer. Tillægspræmie er ca. 40-50 kr. pr. dyr. Alle dyr i Danmark skal være mærket i overensstemmelse med de samme regler, som gælder for kvæg og svin.

Reformforslaget er baseret på følgende elementer:

- Moderfårspræmien ændres fra en udligningsstøtte til et enhedsbeløb, som ved at være stabilt og forudsigeligt vil give mulighed for planlægning og forenkling af driften og sikre, at producenterne hurtigere kan indrette sig efter markedsbetingelserne. Desuden vil ændringen betyde, at forvaltningen kan forenkles og de administrative byrder reduceres, idet proceduren med registrering af priser og beregningen kan undgås. Derved fjernes sammenkædningen mellem præmie, priser og produktivitet, og bringer ordningen mere på linje med WTO-målene. Samtidig vil ændringen bidrage til mere pålidelige budgetter, idet svingningerne i præmieniveauet vil forsvinde.
- De individuelle lofter over producenternes præmierettigheder bibeholdes, fordi de har vist sig effektive med hensyn til at opretholde markedsligevægten. Summen af de individuelle lofter pr. medlemsstat vil blive offentliggjort i forordningen af forenkling og klarhedshensyn.
- Indførelse af en enhedssats for tillægspræmien til producenter i områder, hvor der praktisk taget ikke er alternativer til fåre- eller gedehold. Medlemsstaterne fastlægger disse områder.
- Afskaffelse af ordningen, som giver producenter ret til fuld præmie, hvis de opfeder lam til "tunge slagtekroppe" og afsætter mælk og mejeriprodukter.
- Præmien til moderfår foreslås fastsat til 21 euro svarende til gennemsnittet for perioden 1993-2000 på 20,6 euro og forhøjet for at kompensere for afskaffelse af udligningsbeløbet, som garanterer ubegrænsede præmiestigninger ved prisfald. Desuden skal stigningen tage højde for prisreduktionen på oksekød på 20% som led i Agenda 2000, som kunne have en negativ effekt på sektoren.
- Præmien til fåreproducenter, der producerer fåremælk og til gedeproducenter fastsættes til 16,8 euro (80% af moderfårspræmien). Derved er der taget højde for, at disse producenter har en ekstra indkomstkilde.
- Administrationen forenkles, fordi der ikke længere skal udbetales forskud. Tillægspræmien foreslås fastsat til 7 euro.

Skærpede tiltag til permanent identifikation af får, herunder eventuelt individuelle øremærker eller anden identifikation kan komme på tale som følge af, at de seneste udbrud af mund- og klovesyge i flere medlemsstater har afsløret mangler med hensyn til sporing af får ved flytning.

Den samlede effekt på budgettet er en engangsbesparelse på 560 mio. euro i 2002, fordi forskudsudbetalingen afskaffes. De følgende år øges udgifterne med 26,7 mio. euro til i alt 1.838,2 mio. euro. Stigningen skyldes tillægspræmien på 7 euro pr. moderfår. Den samlede tillægspræmie udgør 32,6 mio. euro, som dog reduceres med 5,9 mio. euro, idet opfædningspræmien bortfalder.

Danmark vil få tildelt 104.000 individuelle rettigheder til moderfårs og gedepræmier ud af et samlet antal præmier i EU på 79.164.000.

Danmark har hidtil udnyttet 80.000 af disse rettigheder.

Senest 31. december 2005 forelægger Kommissionen en rapport for Rådet og Europa-Parlamentet om miljøvirkningerne af fåre- og gedeopdræt specielt i de ugunstigt stillede områder og om præmieordningens effekt.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 25. oktober 2001 godkendt betænkningen fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af landdistrikter og opfordret Kommissionen til at ændre sit forslag i overensstemmelse hermed. Det foreslås, at de væsentligste ændringsforslag er en forøgelse af præmien for moderfår fra 21 til 30 euro. Den samme præmie skal udbetales til producenter, der afsætter fåremælk og fåremælksprodukter. Det er en forøgelse fra 16,8 til 30 euro. Det begrundes ud fra en målsætning om at korrigere en forskel i behandlingen af kvæg og får og ud fra betragtningen om, at fortjenesten ved salg af disse dyr er lavere end fra normale får samt en forenkling, som vil gøre kontrol lettere. Der foreslås endvidere en tilsvarende forhøjelse af præmien for modergeder fra 16,8 til 30 euro herunder med begrundelsen, at produktionen af geder er koncentreret i særligt fattige områder, og at gedebestanden er i tilbagegang. Tillægspræmien foreslås forhøjet fra Kommissionens forslag på 7 euro pr. moderfår og -ged til 9 euro for at forbedre samhørigheden i mindre gunstigt stillede områder. Der er derudover fremsat forslag om, at medlemsstaterne mod en godtgørelse kan erhverve præmierettigheder fra producenter, som frivilligt indvilliger i at overdrage alle eller en del af rettighederne og anbringe rettighederne i en national reserve.

Europa-Parlamentet ønsker endvidere, at præmier skal kunne udbetales inden 16. oktober mod efterfølgende godtgørelse fra EU's fonde.

Europa-Parlamentet ønsker herudover, at der foretages en supplerende betaling til producenter på baggrund af objektive kriterier i form af betalinger pr. dyr og/eller arealbetalinger, som ikke må overstige 10 euro pr. dyr for at øge det samlede støttebeløb pr. dyr ud over moderfår- og tillægspræmier svarende til, hvad der sker på oksekødsområdet, hvor hver stat har mulighed for at støtte producenternes indkomst under hensyntagen til specifikke problemer og produktionen, og for arealbetalinger foreslås et loft svarende til 350 euro som for oksekød.

Europa-Parlamentet ønsker, at der etableres et sikkerhedsnet i forbindelse med priskriser og med kompensation til de berørt husdyravlere for at undgå en situation svarende til BSE-krisen, som sektoren ikke vil kunne overleve.

Europa-Parlamentet ønsker, at indkomstsituationen undersøges inden for et rimeligt tidsrum i forhold til gennemsnitsindkomsten i andre sektorer med henblik på at forhøje præmierne, hvis dette skulle være nødvendigt og at Kommissionen udarbejder forslag til supplerende markedsfremme senest i juli måned 2002.

Endelig har Europa-Parlamentet fastslået, at den rapport, som Kommissionen skal fremlægge i 2005 om miljøpåvirkningerne ligeledes skal behandle spørgsmålene om sporing og de forskellige opdræts- og græsningssystemer. Disse bidrag skal betragtes som en mere omfattende reform af markedsordningen for fårekød.

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 1172 af 15. december 2000 om ydelse af præmier til husdyr.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet, og en vedtagelse heraf skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget forventes ikke at have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt. Landbrugsraadet støttede Kommissionens forslag, som anses at ville medføre forenkling af ordningen samt lette producenternes planlægning. Det var dog Landbrugsraadets opfattelse, at ordningen bør indgå i en kommende samlet vurdering af EU's markedsordninger. FødevareIndustrien støttede ligeledes Kommissionens forslag, idet forslaget ses som et skridt i retning af en mere markedsorienteret landbrugspolitik i EU.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om sagen den 22. juni 2001. Sagen har tillige været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 18. maj 2001 og den 20. juli 2001, jf. aktuelt notat af 10. maj 2001 og 12. juli 2001.

Eksportrestitutioner til slagtedyr.

Anmodning fra den tyske delegation.

KOM dok. foreligger ikke

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 12. oktober 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund og formål

Tyskland har anmodet om at få punktet på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug) den 20. november 2001.

Tyskland har ved talrige lejligheder i Forvaltningskomiteen for Oksekød foreslået, at man af dyrevelfærds-mæssige grunde afskaffede de restitutioner for levende dyr til slagtning. Der har ofte været rejst kritik af dyrevelfærdsforholdene ved transport af levende dyr til slagtning. Restitutionerne for levende dyr til slagtning er på mellem 53 Euro og 9 Euro per 100 kg levende vægt. Den sats har været gældende siden november 2000.

I perioden 1. juli 2000-31. juni 2001 blev der i EU ydet restitution til eksport af 44.812 tons levende dyr til slagtning omregnet til levende vægt eller omkring 200.000 dyr. Heraf kom ca. 22.000 tons omregnet slagtevægt fra Frankrig, ca. 9.000 tons fra Tyskland, 8.000 tons fra Irland og ca. 4.000 tons fra Spanien. Der eksporteres langt overvejende til Libanon, som modtog 40.000 tons af de ovennævnte 44.812 tons.

I de første to måneder af indeværende GATT-år blev der ydet restitutioner til 9.865 tons levende slagtedyr omregnet til slagtevægt. Heraf 3.345 tons fra Frankrig, 1.869 tons fra Spanien og 1.813 tons fra Tyskland.

Danmark eksporterer ikke levende dyr til slagtning. Derimod eksporterer Danmark et betydeligt antal avlsdyr.

På grund af den kritik der har været af transporterne af levende dyr til slagtning, er der etableret et regelsæt om dyrevelfærd i Kommissionens forordning (EF) nr. 615/98 om gennemførelsesbestemmelser for ordningen med eksportrestitutioner for så vidt angår kvægs velfærd under transport. Det fremgår heraf, at det er en forudsætning for at opnå restitution, at reglerne i Rådets direktiv 91/628 om beskyttelse af dyr under transport overholdes. Endvidere fastsætter forordningen regler om transport af dyrene frem til aflæsningsstedet i første bestemmelsesland. Udførsel må kun finde sted fra et godkendt

udgangssted. En embedsdyrlæge på udgangsstedet fra EU skal kontrollere og attestere, at dyrene kan tåle transporten, at transportmidlet er i overensstemmelse med reglerne om transport af dyr og at der er truffet forholdsregler til pasning af dyrene ligeledes i overensstemmelse med reglerne om transport af dyr. Det påføres i T 5 dokumentet, at kontrollen har fundet sted.

På første aflæsningssted i bestemmelseslandet skal der foretages dyrlægekontrol, hvis der er skiftet transportmiddel under vejs, eller hvis dyrlægen på udgangsstedet har ønsket det og påtegnet T 5 dokumentet i overensstemmelse hermed. Endvidere kan myndighederne efter en risikovurdering foretage dyrlægekontrol på det første aflæsningssted i bestemmelseslandet. Ved kontrollen på ankomststedet opgøres antallet af dyr, der bliver læsset og vurderes om nogle af disse dyr er i en fysisk stand/sundhedstilstand, der gør, at reglerne om beskyttelse af dyr under transport ikke har været overholdt. Der udbetales ikke restitutioner til de sidstnævnte dyr og til dyr, der er døde under transporten, med mindre deres død ikke skyldes manglende overholdelse af dyrevelfærdsreglerne.

Overstiger antallet af sådanne dyr over 5 dyr eller 3% af det samlede antal dog mindst 2 dyr, nedsættes restitutionen yderligere med det tilsvarende beløb.

Gældende dansk ret

Reglerne om restitutioner er fastsat i forordninger, som er umiddelbart gældende.

Konsekvenser

Drøftelsen af den tyske anmodning har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Anmodningen har ikke været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug).

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Anmodningen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 19. oktober 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 23. oktober 2001, jf. aktuelt notat af 12. oktober 2001.

